Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2001–2002

28 243 Aanpassing van enkele wetten in verband met de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur

Nr. 8

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 11 april 2002

1. Inleiding

Met belangstelling heb ik kennis genomen van de bijdragen van de verschillende fracties. De spoedige totstandkoming van het verslag verheugt mij. Dit doet recht aan het belang van een spoedige behandeling van dit wetsvoorstel.

2. Algemeen

Niet aan Raad van State voorgelegde wijzigingen

De commissie merkt in een opmerking van algemene aard op dat het haar bevreemdt dat de regering ervoor heeft gekozen om vijf bepalingen uit het wetsvoorstel niet voor advies aan de Raad van State voor te leggen. Zij vroeg waarom de regering ervoor heeft gekozen deze wijzigingen op deze manier aan de Tweede Kamer te zenden.

De bedoelde wijzingen vloeien deels voort uit vragen die tijdens de behandeling in de Eerste Kamer van het wetsvoorstel dualisering gemeentebestuur zijn gesteld. Voor een ander deel zijn zij het gevolg van nadien nog gebleken onvolkomenheden. Het onderhavige wetsvoorstel lag reeds voor advies bij de Raad van State. Het bij gelegenheid van het nader rapport opnemen van dergelijke aanvullende wijzigingen zonder voorafgaande advisering door de Raad van State is een gebruikelijke gang van zaken, zolang het geen ingrijpende wijzigingen van het wetsvoorstel betreft. Aangezien van ingrijpende wijzigingen in het onderhavige geval geen sprake is, is het niet nodig daarover afzonderlijk advies aan de Raad van State te vragen. Hetzelfde geldt overigens voor de bijgevoegde nota van wijziging.

Reactie op advies VNG

De leden van de D66-fractie was het opgevallen dat er, uitgezonderd het punt van de gezamenlijke bezwaarschriften- en klachtencommissie, geen kabinetsreactie was op het advies d.d. 20 december 2001 van de VNG over

KST61090
ISSN 0921 - 7371
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2002

het conceptwetsvoorstel. Deze leden zagen een dergelijke reactie graag tegemoet.

De VNG heeft in het advies aangegeven dat zij zich grotendeels in het voorstel kan vinden. In deze nota naar aanleiding van het verslag zal ik nader ingaan op de punten waarover de VNG zich kritisch heeft uitgelaten.

– Een drietal opmerkingen van de VNG komt bij de beantwoording van vragen over de desbetreffende onderwerpen verderop aan de orde. Het betreft onder andere de belangrijkste kanttekening van de VNG, over de voorgestelde wijziging van de Wet op de expertisecentra, de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs. Ook de opmerkingen van de VNG over het verschoningsrecht inzake het recht van onderzoek en over de invoeringstermijn van de rekenkamer(functie) komen in het navolgende aan de orde.
– De suggestie om behalve voor bezwaarschriftencommissies ook voor klachtencommissies de mogelijkheid te openen van een gezamenlijke commissie van raad en college, is overgenomen.
– De wijziging van de Kieswet die in het VNG-advies wordt genoemd, is uit het voorstel gehaald omdat de inwerkingtreding van de Wet van 20 december 2001 tot Wijziging van de Kieswet, houdende verlenging van de duur van de stemming van zeven uur dertig 's ochtends tot negen uur 's avonds alsmede regeling van diverse andere onderwerpen[1], deze wijziging inmiddels overbodig heeft gemaakt.
– De opmerkingen over de wijziging van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers zijn overgenomen.
– De oorspronkelijk opgenomen wijziging van de Destructiewet is niet in het ingediende wetsvoorstel opgenomen, zodat het commentaar van de VNG op dit punt niet langer relevant is.

Procedure burgemeestersbenoemingen

De leden van de fractie van de ChristenUnie vroegen of de procedure inzake de burgemeesterbenoeming wel «dualisme-proof» is en verwezen naar de ledenbrief van de VNG over dit onderwerp. Wethouders zijn niet langer raadslid, kunnen geen deel uitmaken van de vertrouwenscommissie en kunnen niet deelnemen aan de besluitvorming in de raad over de aanbeveling. De geheimhoudingsplicht staat informatieverschaffing van de vertrouwenscommissie aan het college in de weg. De aan het woord zijnde leden meenden dat hierdoor de afstand tussen de wethouders en de nieuwkomer wordt vergroot en dat daardoor de kans op botsingen tussen hen toeneemt.

Ik deel de verwachting van de leden van de ChristenUnie niet. De leden van de vertrouwenscommissie dienen bij hun werkzaamheden alle belangen die bij de selectie van een nieuw te benoemen burgemeester in het geding zijn, te betrekken. Daartoe behoort niet in de laatste plaats het belang van een vruchtbare samenwerking in het college. Gelet op de aard van het burgemeestersambt zullen samenbindende kwaliteiten en het vermogen in teamverband te functioneren, zwaar wegen. Verder is in dat verband van belang dat de raad de wethouders kan betrekken bij het opstellen van de profielschets. Een rechtstreekse betrokkenheid van de zittende wethouders bij de gesprekken met sollicitanten is naar mijn mening echter niet doorslaggevend voor een goede uitkomst, waarbij dient te worden bedacht dat een te benoemen burgemeester gedurende zijn ambtstermijn in meer dan één college zal functioneren. Ik moge er overigens op wijzen dat het vóór de dualisering van het gemeentebestuur ook voorkwam dat er geen wethouders in de vertrouwenscommissie zaten. Tot slot merk ik op dat de betrokkenheid van de wethouders bij de vertrouwenscommissie geen garantie vormt voor een conflictloze samenwerking in het college. Overigens verwijs ik naar het antwoord op de

[1] Staatsblad 2001, 705.

vraag van gelijke strekking die is gesteld over de gewijzigde ambtsinstructie burgemeester die «voorhangt» bij de Tweede Kamer.

3. Artikelsgewijs

Artikel II: Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers

B

De leden van de CDA-fractie vroegen wat de situatie krachtens de APPA is van een raadslid dat tijdelijk wethouder is (en in die periode geen raadslid), ter vervanging bij ziekte of andere langere afwezigheid, en dat daarna weer raadslid wordt.

De door deze leden bedoelde situatie krachtens de APPA is, dat de betrokkene na afloop van het tijdelijke wethouderschap recht heeft op een uitkering op grond van artikel 131 van die wet; de vergoeding die hij als raadslid ontvangt wordt met toepassing van artikel 134 met de uitkering verrekend. Hierbij moet worden aangetekend dat het creëren van een tijdelijk wethouderschap alleen mogelijk is indien de te vervangen wethouder vrijwillig ontslag neemt of door de raad wordt ontslagen. Dit is alleen anders indien in de desbetreffende gemeente niet het maximale aantal wethouders is benoemd en nog een extra wethouder kan worden aangesteld.

Artikel IV: Gemeentewet

A Schrappen definitie rekenkamer

De leden van de CDA-fractie vroegen of het niet toch aangewezen zou zijn de definitie van de rekenkamer op te nemen. Deze leden merkten op dat de rekenkamer, ondanks het feit dat deze facultatief is, wel aan een aantal eisen moet voldoen.

Vooropgesteld moet worden dat de kennelijke vrees van de leden van de CDA-fractie, dat zonder definitiebepaling niet duidelijk is aan welke eisen de gemeentelijke rekenkamer moet voldoen, ongegrond is. In hoofdstuk IVa van de Gemeentewet zijn deze voorwaarden voor de rekenkamer duidelijk vastgelegd. De oorspronkelijke opgenomen definitie was overigens niet inhoudelijk maar verwijzend van aard.

B en D Verenigbaarheid raadslid/wethouder bij ontslag

De leden van de CDA-fractie merkten op dat de functies van raadslid en wethouder volgens de regering toch verenigbaar dienen te zijn en wel tot het moment dat een opvolger in de raad is benoemd. Deze leden vroegen of de regeling dat een raadslid lid blijft van de raad totdat er een opvolger in de raad is benoemd en toegelaten, ook geldt bij ontslag om een andere reden dan het benoemd worden tot wethouder. De leden van de fractie van de ChristenUnie informeerden of met de voorgestelde formulering de voortdurende verenigbaarheid van de functies van wethouder en raadslid wel onmogelijk wordt gemaakt. In het verlengde hiervan vroegen zij of aan deze situatie geen termijn gebonden dient te worden. Ten aanzien van dit artikel vroegen deze leden ten slotte hoe lang genoemde functies verenigbaar zijn en wat er gebeurt indien die termijn is verstreken.

Oogmerk van deze bij amendement opgenomen tijdelijke verenigbaarheid is dat het raadslid dat tot wethouder wordt benoemd tijdelijk nog even raadslid blijft totdat zijn opvolger in de raad onherroepelijk als raadslid is toegelaten. Daarmee wordt voorkomen dat er tijdelijk machts-

verschuivingen in de raad kunnen optreden als gevolg van het vertrek van de wethouders uit de raad. Met de in artikel IV, onderdelen B en D, voorgestelde wijzigingen van de artikelen 13 en 36 van de Gemeentewet, wordt de regeling gecompleteerd. Bij nader inzien heb ik namelijk geconstateerd dat voor de situatie dat een raadslid wethouder wordt, niet sluitend is geregeld op welk tijdstip het raadslidmaatschap formeel eindigt en in de opvolging in de raad kan worden voorzien. Dit licht ik als volgt toe.

Artikel X 1 van de Kieswet bepaalt dat het raadslidmaatschap van rechtswege eindigt als het raadslid een met dat lidmaatschap onverenigbare betrekking gaat vervullen. In het algemeen geldt dus dat als er sprake is van een onverenigbare betrekking het raadslidmaatschap automatisch eindigt. Op dat moment kan een opvolger in de raad worden benoemd. Dit artikel is echter thans niet van toepassing voor het raadslid dat wethouder wordt, omdat in de artikelen 13 en 36 van de Gemeentewet juist een verenigbaarheid van functies is gecreëerd. De voorgestelde wijzigingen van de artikelen 13 en 36 strekken er in de eerste plaats dan ook toe in de wet vast te leggen op welk tijdstip het raadslidmaatschap van een wethouder formeel eindigt. Dat is volgens het voorstel op het moment dat hij zijn benoeming tot wethouder heeft aanvaard. Vanaf dat moment kan in zijn opvolging in de raad worden voorzien. Wel heeft hij door de van overeenkomstige toepassing verklaring van artikel X 6 van de Kieswet nog gedurende een korte periode stemrecht in de raadsvergadering, namelijk tot het moment waarop zijn opvolger in de raad als raadslid is toegelaten. Artikel X 6 van de Kieswet bepaalt namelijk in algemene zin dat het raadslid dat ontslag heeft genomen, zijn raadslidmaatschap behoudt totdat de goedkeuring van de geloofsbrief van zijn opvolger onherroepelijk is geworden. Deze regeling gold ook al voor 7 maart 2002 voor raadsleden die om een andere reden ontslag namen als raadslid. Op grond van artikel W 1 van de Kieswet dient de voorzitter van het centraal stembureau voor de gemeenteraadsverkiezingen binnen twee weken na de ontslagdatum een opvolger in de raad te benoemen. In de situatie dat een raadslid wethouder wordt wil dat dus zeggen binnen twee weken na de datum waarop de wethouder zijn benoeming tot wethouder heeft aanvaard. Vervolgens heeft de benoemde 28 dagen de tijd om zijn benoeming al dan niet te aanvaarden. Daarna dient de raad op grond van artikel V 12 van de Kieswet onverwijld te beslissen over de toelating van het nieuw benoemde raadslid.

Overigens is bij de Helpdesk Vernieuwingsimpuls veelvuldig de vraag gesteld of de installatie van opvolgers in de raad in dezelfde raadsvergadering kan plaatsvinden als de benoeming en beëdiging van de nieuwe wethouders. Dat is inderdaad mogelijk. Na de benoeming en beëdiging van de wethouders dient in dat geval de raadsvergadering geschorst te worden, zodat de voorzitter van het centraal stembureau in de gelegenheid is om de opvolgers in de raad te benoemen. Na de overlegging van de ingevolge de Kieswet vereiste stukken en de aanvaarding van de benoeming door de nieuw benoemde raadsleden, kan vervolgens in de heropende raadsvergadering het geloofsbrievenonderzoek plaatsvinden. Nadat de raad heeft besloten tot toelating van de nieuw benoemde leden, kunnen zij vervolgens direct beëdigd worden. Als gevolg van het vervallen van de beroepsmogelijkheid tegen de beslissing van de raad tot toelating van nieuwe leden wordt de beslissing tot toelating door de mededeling van deze beslissing aan betrokkene terstond onherroepelijk. Ten slotte merk ik op dat als een gemeente er voor kiest om de installatie van de wethouders en de opvolgers in de raad in dezelfde vergadering plaats te laten vinden, de in artikel 13, tweede lid, onder b, en 36, tweede lid, onder b, van de Gemeentewet opgenomen regelingen geen effect hebben. In dat geval is immers geen sprake van een tijdelijke machtsverschuiving binnen de raad.

E APPA-uitkering bij verplicht ontslag wethouder

De leden van de CDA-fractie vroegen wat de consequenties voor de APPA-uitkering zijn van een wethouder die verplicht wordt ontslagen omdat hij niet langer voldoet aan de vereisten voor het wethouderschap (bijvoorbeeld omdat hij niet woont in de gemeente waar hij wethouder is).

In het door de leden van de CDA-fractie bedoelde geval zijn er geen consequenties voor de APPA-uitkering. Het recht op een dergelijke uitkering is namelijk niet afhankelijk van (een beoordeling van) de omstandigheden waaronder een einde aan de vervulling van een politieke functie is gekomen.

F Openbaarmaking besluitenlijst

De leden van de CDA-fractie vroegen om een reactie op hun standpunt dat – net als voor collegevergaderingen – de besluitenlijst bij besloten raadscommissievergadering openbaar gemaakt dient te worden.
In artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet worden enkele artikelen die betrekking hebben op de raadsvergadering, van overeenkomstige toepassing verklaard op de vergaderingen van raadscommissies. Net als gewone raadsvergaderingen kunnen op grond van deze regeling ook raadscommissievergaderingen met gesloten deuren worden gehouden. Hoofdregel is echter dat raads- en raadscommissievergaderingen in de openbaarheid worden gehouden (vgl. artikel 23, eerste lid, van de Gemeentewet). De raad en zijn commissies kunnen echter een uitzondering maken op deze hoofdregel. Dit kan als de raad c.q. de commissie hiertoe beslist op verzoek van ten minste een vijfde van het aantal aanwezige leden of als de voorzitter het nodig oordeelt. In principe werkt de beslotenheid alleen voor de vergadering zelf. De raad respectievelijk de raadscommissie kan echter op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, geheimhouding opleggen over hetgeen in de vergadering is behandeld. Indien geen geheimhouding wordt opgelegd, kan na afloop van de vergadering mededeling worden gedaan van het in de vergadering behandelde.

Een verplichting om de besluitenlijst bij besloten raadscommissievergaderingen openbaar te maken, gaat mijns inziens te ver. Een dergelijke verplichting zal in ieder geval geen betrekking kunnen hebben op aangelegenheden waarover geheimhouding is opgelegd. Daarbij merk ik ook op dat, als al voor besloten raadscommissies tot een verplichting om de besluitenlijst openbaar te maken wordt overgegaan, deze ook voor besloten raadsvergaderingen zal moeten gelden. Mijn belangrijkste overweging dat ik geen voorstander ben van een verplichte openbaarmaking, is dat de raad respectievelijk de raadscommissie niet lichtvaardig zal overgaan tot het houden van een besloten vergadering. Zoals gezegd is openbaarheid van deze vergaderingen uitgangspunt. De raad zal in het concrete geval de afweging moeten maken of de belangen die beschermd worden door het sluiten van de vergadering zo zwaarwegend zijn, dat het belang van de openbaarheid van de vergadering daarvoor zal moeten wijken. Indien de raad onderscheidenlijk de raadscommissie op grond van deze afweging tot een besloten vergadering besluit, ligt een verplichting tot openbaarheid van de besluitenlijst niet in de rede.

I Bezwaarschriften en klachtencommissie

De leden van de fracties van CDA en D66 hadden enkele vragen over bezwaarschriften- of klachtencommissies. Artikel IV, onderdeel I, bepaalt dat er ook gezamenlijke bezwaarschriften- en klachtencommissies mogelijk zijn. De leden van de CDA-fractie vroegen wat er gebeurt, indien de

klachten betrekking hebben op leden van de commissie. In algemene zin vroegen de leden van de D66-fractie of leden van de raad kunnen plaatsnemen in een commissie die zich uitspreekt over bezwaren en beroep tegen de raad en of wethouders kunnen plaatsnemen in een commissie die zich uitspreekt over collegebesluiten.

Vooropgesteld moet worden dat deze vragen ook kunnen spelen bij gescheiden bezwaarschriften- en klachtencommissies voor raad en college. Ook in dat geval kan een raadslid deel uitmaken van een commissie die adviseert over bezwaarschriften, gericht tegen raadsbesluiten, en een wethouder van een commissie die adviseert over bezwaarschriften, gericht tegen collegebesluiten. De wet verzet zich niet tegen het plaatsnemen in een commissie die adviseert over besluiten van het orgaan waarin men zelf zitting heeft. De wet heeft op dit punt geen verandering ondergaan. Klachten- en bezwaarschriftencommissies zijn immers «andere commissies» in de zin van artikel 84 van de Gemeentewet.
Het enkele feit dat er gezamenlijke klachtencommissies bestaan betekent geen toename van de kans dat een klacht betrekking heeft op een lid van de commissie.

De leden van de D66-fractie vroegen naar de secretariële ondersteuning van de bezwaarschriftencommissie. Zou het voor de onafhankelijkheid van de commissie niet het best zijn deze ondersteuning bij de griffie onder te brengen, zo merkten deze leden op.

Over de secretariële ondersteuning van commissies is in de Gemeentewet niets geregeld. Dit wordt aan de gemeenten zelf overgelaten. Het lijkt mij niet gewenst deze ondersteuning wettelijk en uniform te regelen. Daarvoor bestaan er te veel verschillen tussen de gemeenten. In het algemeen kan wel opgemerkt worden dat het voor de hand liggend lijkt om een commissie die door de raad is ingesteld bij te laten staan door de griffie en een commissie die door het college is ingesteld door de reguliere ambtelijke organisatie.

P en Q Onderzoeksrecht

De leden van de fractie van GroenLinks en de leden van de fractie van de ChristenUnie stelden enkele vragen over artikel IV, onderdelen P en Q, en de daarin opgenomen wijzigingen van het verschoningsrecht bij een onderzoek door de raad. De leden van de fractie van GroenLinks wilden weten waarom er is gekozen voor de in hun ogen vage en wellicht te ruime formulering «openbaar belang». Zij vroegen zich af of het niet beter zou zijn te kiezen voor een verschoningsrecht gebaseerd op het ambts- en beroepsgeheim en een dergelijk recht ook op te nemen in artikel 155b, eerste lid. Een vergelijkbare vraag is ook door de VNG in haar commentaar bij het concept-wetsvoorstel opgeworpen. Het onderstaande dient tevens als reactie daarop, conform het verzoek van de leden van de D66-fractie.

In de memorie van toelichting bij het onderhavige wetsvoorstel is uitgebreid ingegaan op de keuzen die ten grondslag liggen aan deze formulering. Het begrip openbaar belang sluit aan bij artikel 169, derde lid, waar hetzelfde begrip wordt gebezigd. Indien sprake is van strijd met het openbaar belang kan het college besluiten de raad bepaalde inlichtingen niet te geven. Dezelfde weigeringsgrond wordt thans geïntroduceerd voor bestuurders en ambtenaren jegens een onderzoekscommissie uit de raad in het geval van een gemeentelijk onderzoek. Ook bestaat er een parallel met de wetgeving voor de parlementaire enquête, waar artikel 68 Grondwet als grond voor het niet geven van inlichtingen aan het parlement de strijd met het belang van de staat noemt en de Wet op de Parle-

mentaire Enquête diezelfde grond noemt voor het onthouden van inlichtingen aan een enquêtecommissie.

Aan het feit dat in het landelijke geval met het begrip «belang van de Staat» wordt gewerkt en in het gemeentelijke geval met het begrip «openbaar belang» moet niet te zwaar worden getild. In wezen gaat het om begrippen met dezelfde betekenis.
Uit het bovenstaande moge blijken dat de keuze voor het concrete begrip direct voortvloeit uit eerder gemaakte keuzen, waaronder de formulering van artikel 169 Gemeentewet. De vraag of het begrip te vaag is, kan dan ook niet alleen in dit verband – waarbij alleen een min of meer technische omissie wordt rechtgezet – worden beantwoord. Overigens ben ik van mening dat het begrip weliswaar ruim is, maar dat zulks niet te vermijden is, wil men alle gevallen die men wenst te bestrijken, onder het bereik van het begrip kunnen brengen.

Wat betreft de vraag of niet beter gekozen had kunnen worden voor opname van een verschoningsgrond gebaseerd op het ambts- en beroepsgeheim in artikel 155b, eerste lid, het volgende. Ik ben van oordeel dat dat een ongelukkige constructie zou zijn. In de eerste plaats is de verschoningsgrond wegens ambts- en beroepsgeheim in het stelsel van de Wet op de Parlementaire Enquête – en ook in de bepalingen in de Gemeentewet inzake het onderzoeksrecht – een zeer beperkte verschoningsgrond waarop alleen een beroep kan worden gedaan indien een specifiek beroepsgeheim, zoals dat van een arts, in het geding is. De onderhavige bepaling beoogt iets geheel anders te regelen. De verschoningsgrond in casu is, zoals betoogd, de noodzakelijke evenknie van de mogelijkheid voor het college en zijn leden om op basis van artikel 169 Gemeentewet aan de raad inlichtingen te onthouden, indien het verstrekken daarvan in strijd zou zijn met het openbaar belang. Ook op nationaal niveau bestaat een dergelijke verschoningsgrond die parallel loopt met artikel 68 Grondwet.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vroegen in welke gevallen kennis*neming* van bescheiden bedoeld in artikel 155b, eerste lid, in strijd kan zijn met het openbaar belang. Ook vroegen zij zich af wie beslist over de mogelijke strijdigheid.

De voorgestelde wijziging in artikel IV, onderdeel Q, strekt er onder andere toe de genoemde personen te ontheffen van de verplichting van artikel 155b, eerste lid, indien het verstrekken van inlichtingen in strijd is met het openbaar belang. De verplichting van artikel 155b, eerste lid, bestaat onder meer hieruit dat aan een vordering van de onderzoekscommissie tot het verschaffen van inzage in, het nemen van afschrift van of het anderszins *laten* kennisnemen van bescheiden waarover de betreffende personen beschikken. Niet het kennisnemen, maar het laten kennisnemen van bepaalde bescheiden kan derhalve in strijd zijn met het openbaar belang.

Bij strijd met het openbaar belang kan gedacht worden aan bedrijfsgeheimen die aan genoemde overheidsfunctionarissen zijn toevertrouwd, of aan bescheiden die betrekking hebben op staatsveiligheid. Het is niet mogelijk alle denkbare situaties waarin sprake zou kunnen zijn van strijd met het openbaar belang uiteen te zetten. Voor een meer uitgebreide beschouwing over het begrip belang van de staat zij verwezen naar mijn brief inzake artikel 68 Grondwet d.d. 21 januari 2002, kenmerk CW2001/U99 236 aan uw Kamer. Degene aan wie de informatie wordt gevraagd, is degene die in eerste instantie beslist over de strijdigheid met het openbaar belang. In laatste instantie is het oordeel hierover aan de rechter.

T Orgaanverantwoordelijkheid

De leden van de CDA-fractie vroegen om een nadere onderbouwing van de wijziging in de redactie van artikel 169, eerste lid, van de Gemeentewet (artikel IV, onderdeel T). Deze leden veronderstelden daarbij dat de aanvankelijk bestaande orgaanverantwoordelijkheid zich later heeft ontwikkeld tot een individuele verantwoordelijkheid die eigenlijk moeilijk past in de collegiale verantwoordelijkheid. Wordt daarmee – zo vroegen de aan het woord zijnde leden zich af – niet zowel aan de orgaanverantwoordelijkheid als aan de individuele verantwoordelijkheid vorm gegeven. Wat is de waarde van collegiaal bestuur als de orgaanverantwoordelijkheid naar de prullenbak wordt verwezen, zo vroegen de leden van de CDA-fractie. Deze leden waren verder geïnteresseerd in mijn oordeel over de kwestie van het Pikmeerarrest in relatie tot de orgaanverantwoordelijkheid en de individuele verantwoordelijkheid van respectievelijk het college en de leden van het college.

Zoals in de memorie van toelichting is uiteengezet, beoogt deze bepaling de in de Gemeentewet 1994 gehanteerde formulering weer te herstellen. Deze was namelijk abusievelijk in de Wet dualisering gemeentebestuur vervangen door een andere. De in het voorliggende wetsvoorstel opgenomen redactie doet zowel recht aan de politieke verantwoordelijkheid van het college als geheel voor bepaalde besluiten als aan die van individuele collegeleden. Formeel gezien komt elke beslissing van individuele collegeleden voor rekening van het gehele college. Het college en niet de individuele collegeleden is namelijk bestuursorgaan. Hiermee wordt, ook als individuele collegeleden in mandaat bepaalde beslissingen nemen, de collegialiteit van het bestuur gewaarborgd. Artikel 169, eerste lid, strekt ertoe een effectieve verantwoordingsrelatie te scheppen tussen het college en zijn leden enerzijds en de raad anderzijds. Die verantwoordingsrelatie is in hoge mate politiek van aard. Dat wil zeggen dat het college als geheel alleen verantwoording kan afleggen en politiek verantwoordelijk kan worden gehouden in de vorm van één of meer individuele collegeleden. Dat houdt ook in dat wanneer de raad één individueel collegelid vooral materieel verantwoordelijk acht voor een bepaald beleidsonderdeel, hij ook alleen dat collegelid ter verantwoording kan roepen. Indien het college als geheel materieel verantwoordelijk wordt geacht, worden de afzonderlijke collegeleden gezamenlijk ter verantwoording geroepen. Het Pikmeerarrest betreft de strafrechtelijke verantwoordelijkheid en niet de staatsrechtelijke verantwoordelijkheid van bestuursorganen en de individuele leden daarvan en staat dus los van dit onderdeel van het voorliggende wetsvoorstel.

Artikel VI: Kaderwet bestuur in verandering

De leden van de CDA-fractie wilden in verband met de voorgestelde wijziging van de Kaderwet bestuur in verandering in artikel VI weten hoeveel leden van algemene besturen van een regionaal openbaar lichaam raadslid noch wethouder zijn. Een informele inventarisatie bij de kaderwetgebieden levert het volgende beeld op. Het betreft overigens gegevens van de «oude» zittingsperiode van deze besturen en dientengevolge de situatie voor de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur. De nieuwe besturen, die na de raadsverkiezingen van maart jl. moeten aantreden, zijn nog niet geïnstalleerd. Een andere kanttekening die gemaakt moet worden is dat de weergegeven verdeling de feitelijke verdeling is, en niet een norm ingevolge de gemeenschappelijke regeling (zo zijn de burgemeesters van de grootste steden niet ingevolge alle regelingen qualitate qua voorzitter).

Algemeen bestuur

Regio	Totaal aantal leden ab	Aantal raadsleden niet tevens wethouder/ burgemeester	Aantal tevens wethouder	Aantal tevens burgemeester	Aantal op kandi-datenlijst*	Externe leden**
ROA	56	35	13	8	0	Nvt
Rotterdam	40	13	16	11	0	Nvt
KAN	37	5	17	15	0	Nvt
Utrecht	64	34	11	19	0	Nvt
Haaglanden	68	28	24	8	8	Nvt
Twente	21	3	11	7	0	Nvt
SRE	48	22	13	11	2	Nvt

* Op basis van de Kaderwet bestuur in verandering is het mogelijk dat personen die geen lid van de raad zijn, maar wel kandidaat waren bij de laatstgehouden verkiezing van de raad, als lid van het algemeen of dagelijks bestuur worden benoemd.
** Op basis van de Kaderwet bestuur in verandering is het mogelijk dat externen – dat wil hier zeggen personen die noch lid van de raad, noch op de kandidatenlijst voor de laatste raadsverkiezingen stonden – in het dagelijks bestuur worden benoemd of als voorzitter optreden.

Dagelijks bestuur, exclusief voorzitter

Regio	Totaal aantal leden db excl vz	Aantal raadsleden niet tevens wethouder/ burgemeester	Aantal tevens wethouder	Aantal tevens burgemeester	Aantal op kandidaten-lijst	Externe leden
ROA	6	0	4	2	0	0
Rotterdam	8	0	4	4	0	0
KAN	4	1	3	0	0	0
Utrecht	11	0	4	7	0	0
Haaglanden	14	0	7	7	0	0
Twente	6	0	4	2	0	0
SRE	6	1	1	4	0	0

Voorzitter

Regio	Voorzitter afkomstig uit
ROA	Burgemeester Amsterdam
Rotterdam	Burgemeester Rotterdam
KAN	Onafhankelijk voorzitter (externe)
Utrecht	Burgemeester Utrecht
Haaglanden	Burgemeester Den Haag
Twente	Burgemeester Enschede
SRE	Burgemeester Eindhoven

Artikel VII: Tijdelijke referendumwet

De leden van de fractie van het CDA wilden weten hoe de uitbreiding van de referendabiliteit op basis van artikel VII – welk artikel in onderdeel 2 een wijziging van artikel artikel 8, eerste lid, onderdeel d, bevat – zich verhoudt tot het verplichtende karakter van het wetsvoorstel bestuur in stedelijke regio's. Zij vroegen voorts of deze uitbreiding van het domein van de Tijdelijke referendumwet niet tot een verdere vermindering van de bestuurlijke slagvaardigheid leidt.

In reactie hierop hecht ik eraan te benadrukken dat deze wijziging van artikel 8 van de Tijdelijke referendumwet louter en alleen het herstellen van een omissie in de verwijzing naar de Wet gemeenschappelijke regelingen betreft. In het desbetreffende artikelonderdeel wordt – afgezien van de verwijzing naar artikel 96, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen – nu al verwezen naar de artikelen 1, eerste en derde lid, 40, eerste en derde lid, 51, eerste en derde lid, 61, eerste en derde lid, 73,

eerste en derde lid, en 83, eerste en derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Al deze verwijzingen hebben niet alleen betrekking op het treffen van een gemeenschappelijke regeling, maar ook op besluiten tot het wijzigen van, toetreden tot en uittreden uit een gemeenschappelijke regeling. Alleen bij de verwijzing naar artikel 96 Wet gemeenschappelijke regelingen, welk artikel betrekking heeft op een specifieke categorie gemeenschappelijke regelingen, ontbrak deze verwijzing doordat dit artikel een iets andere structuur heeft dan de eerdergenoemde artikelen. Met de voorgestelde wijziging wordt dit rechtgezet. De wijziging heeft allerminst als oogmerk uitbreiding van het domein van de Tijdelijke referendumwet.

Artikel IX: Wet dualisering gemeentebestuur

A (artikel VIa) Overgangsregeling rekenkamer

De leden van de GroenLinks-fractie vroegen waarom de rekenkamer (of de rekenkamerfunctie) niet eerder wettelijk verplicht wordt gesteld, bijvoorbeeld per 7 maart 2004. Deze leden menen dat de beoogde cultuuromslag alleen wordt bereikt indien de structuurveranderingen binnen een beperkte tijd worden doorgevoerd. Bovendien, zo merkten de leden van deze fractie op, kan dit aspect dan ook bij de evaluatie worden meegenomen.

De instelling van een rekenkamer of rekenkamerfunctie is een nieuwe verplichting voor gemeenten. In veel gemeenten zal voor het eerst van een dergelijk instrument gebruik worden gemaakt. Het behoeft geen toelichting dat het opzetten van een dergelijke instantie voorbereidingstijd vergt. Bovendien, en daar wijst ook de VNG op in haar advies, vinden er door de invoering van de Wet dualisering gemeentebestuur al zeer veel veranderingen in de gemeentelijke organisatie plaats, die ook al veel tijd en inspanning vergen. De VNG acht een verkorting van de invoeringstermijn dan ook niet verantwoord en verzet zich hiertegen. Ik sluit mij bij deze opmerkingen aan. De VNG merkt bovendien terecht op dat tijdens de parlementaire behandeling van de Wet dualisering gemeentebestuur en in het kader van de Vernieuwingsimpuls steeds is uitgedragen dat de rekenkamer(functie) met ingang van 1 januari 2006 ingevoerd moet worden. Het amendement dat tijdens de behandeling van de Wet dualisering gemeentebestuur in de Tweede Kamer is ingediend met de strekking de invoeringstermijn te verkorten tot twee jaar is destijds door een kamermeerderheid verworpen[1]. Overigens is het belang van de in dit wetsvoorstel opgenomen overgangsregeling om het mogelijk te maken dat gemeenten juist eerder dan 1 januari 2006 een rekenkamer(functie) instellen op basis van de in de Wet dualisering gemeentebestuur neergelegde regeling. Ik moedig het ook aan dat gemeenten die daartoe de mogelijkheid zien de rekenkamer(functie) zo snel mogelijk instellen. De ervaringen van gemeenten die voor een dergelijke snelle invoering kiezen, zullen vanzelfsprekend ook bij de evaluatie van de Wet dualisering gemeentebestuur een rol spelen.

A (artikel VIb) Overgangsregeling aanstelling griffier

Enkele vragen zijn gesteld over de voorgestelde overgangsregeling betreffende de invoering van de raadsgriffier. De leden van de PvdA-fractie vroegen om een reactie op het kritische commentaar van de VNG met betrekking tot de benoeming van griffier en secretaris.

Tot de datum van inwerkingtreding van deze wet treedt het nieuwe hoofdstuk VII van de Gemeentewet nog niet in werking. Als de inwerkingtreding van deze bepalingen over secretaris en griffier niet uitgesteld zou zijn,

[1] Kamerstukken II, 2000–2001, 27 751, nr. 65.

zouden gemeenten per 7 maart jl. verplicht zijn geweest een griffier aan te stellen. Een opgave die niet voor alle gemeenten haalbaar zou zijn geweest. De Wet dualisering gemeentebestuur voorzag niet in een overgangsregeling. Dit wetsvoorstel vult die leemte op en biedt gemeenten wel de mogelijkheid al voor 7 maart 2003 een griffier op basis van de Gemeentewet aan te stellen. Deze situatie leidt er wel toe dat op dit moment volgens het geldende recht de raad de secretaris benoemt en het college een eventuele griffier avant la lettre. De leden van de D66-fractie vroegen of dat niet een oneigenlijke situatie is en in strijd met de bedoeling van de Tweede Kamer. De VNG spreekt in het door de leden van de PvdA-fractie geciteerde fragment uit de ledenbrief van 28 februari 2002 van een gewrongen constructie. Ik ben het met de VNG eens dat deze constructie geen schoonheidsprijs verdient. Zij is echter praktisch gezien niet te vermijden. Directe invoering van de bepalingen over de griffier was evenwel geen optie en tijdens de behandeling van de Wet dualisering gemeentebestuur is bij aanname van het amendement dat de griffier verplicht stelde geen overgangsvoorziening getroffen.

Aanstelling griffiers

De leden van de PvdA-fractie vroegen daarnaast in hoeveel gemeenten inmiddels is overgegaan tot het aanstellen van een griffier en in hoeveel gemeenten is gekozen voor de combinatie van de functie van secretaris en griffier. Ik heb in februari onderzoek gedaan naar deze vragen door middel van een steekproef van 90 gemeenten. De vraag die gesteld werd was de volgende:

Hoe ver is uw gemeente met het aanstellen van een griffier?

1. Moet nog beginnen	26	(29%)
2. Gedachtevorming is gestart:	49	(55%)
3. Profiel is geschetst	11	(12%)
4. Aanstellingsprocedure is gestart	3	(3%)
5. is aangesteld	1	(1%)

In de gevallen (55%) waarin de gedachtevorming is gestart kiezen gemeenten in 36 gevallen voor een raadsgriffier, in 12 gevallen werd er gekozen voor een tijdelijke combinatie van secretaris en griffier en in 1 geval zal de secretaris beide functies gaan vervullen.

Helaas beschik ik op dit moment niet over meer recente gegevens. Uit de grote aantallen vacatures in vakbladen en de vele kennisgevingen van benoemingen in diezelfde vakbladen leid ik echter af dat het aantal gemeenten met een griffier of kwartiermaker voor de griffier inmiddels al flink is gestegen. Het aantal gemeenten waar de functie wordt gecombineerd blijkt op basis van dit onderzoek mee te vallen. Zoals eerder aangekondigd zal ik op basis van de resultaten van de evaluatie bepalen of hieromtrent nadere regels dienen te worden gesteld.

Financiële compensatie

De leden van de fracties van de PvdA en van de ChristenUnie informeerden naar de besluitvorming over de compensatie van de financiële gevolgen van de Wet dualisering gemeentebestuur. Daarover zijn in het kabinet afspraken gemaakt bij de voorbereiding van de Voorjaarsnota. Die zal u één dezer dagen bereiken.

A (artikel VIc) Overgangsregeling woonplaats burgemeester

De leden van de VVD-fractie stelden enkele vragen over het vereiste dat burgemeesters binnen een jaar na hun benoeming werkelijke woonplaats

in de gemeente hebben en de overgangsregeling die terzake in het onderhavige wetsvoorstel is voorgesteld.
Zij vroegen of de overgangsregeling zo moet worden geïnterpreteerd dat een zittende burgemeester een ontheffing kan krijgen voor maximaal het resterende deel van zijn huidige benoemingstermijn.

In zijn algemeenheid kan dit niet zo worden gesteld. Op grond van de voorgestelde overgangsregeling blijft een verleende ontheffing in stand voor de periode waarvoor zij is verleend. Deze hoofdregel lijdt uitzondering indien de ontheffing is verleend voor onbepaalde tijd of indien de ontheffingsperiode langer is dan de periode waarvoor een burgemeester is benoemd. In die gevallen wordt de werking van de verleende ontheffing beperkt tot het einde van de benoemingstermijn van de burgemeester.

Voorts vroegen de leden van deze fractie of, indien een burgemeester nog steeds geen werkelijke woonplaats heeft in zijn gemeente na afloop van de ontheffing aan het einde van zijn benoemingstermijn, als sanctie niet meer tot herbenoeming zal worden overgegaan, tenzij de burgemeester zich direct in de gemeente zal vestigen.
In de eerste plaats stel ik vast dat in de geschetste situatie de burgemeester niet aan zijn wettelijke verplichtingen heeft voldaan. Het ligt in de rede – zeker daar waar vestiging in de gemeente, behoudens de mogelijkheid van ontheffing, een benoemingsvereiste is – zulks te laten meewegen bij de vraag of de persoon in kwestie voor herbenoeming in aanmerking kan komen. Overigens lijkt de verwachting gerechtvaardigd dat de geschetste situatie zich niet snel zal voordoen.

C Overgangsregeling Wgr

De leden van de fractie van het CDA stelden het voorstel voor een nieuw artikel VIIIa Wet dualisering gemeentebestuur aan de orde. Zij vroegen in dat verband hoe verwijzingen naar bepalingen in de Gemeentewet kunnen worden «bevroren» en dus blijven verwijzen naar de oude Gemeentewet, terwijl die oude Gemeentewet niet meer bestaat. Tevens vroegen zij hoe een monistisch systeem kan worden gehandhaafd als de basis voor dat systeem niet meer bestaat.

Allereerst zij erop gewezen dat in de toelichting uitdrukkelijk is gesteld dat een wetswijziging wordt voorgesteld om «het huidige, op monistische leest geschoeide, *intergemeentelijke* bestel te handhaven» (p. 12 memorie van toelichting). De basis voor het monistische systeem voor intergemeentelijke samenwerking wordt gevormd door de Wet gemeenschappelijke regelingen, en niet door de Gemeentewet. Wél verwijst de Wet gemeenschappelijke regelingen op een aantal punten naar de Gemeentewet. De vraag is dus hoe het monistische systeem van de intergemeentelijke samenwerking, zoals neergelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen, bepaalde elementen uit de regeling voor gemeenten van overeenkomstige toepassing kan verklaren, terwijl de Gemeentewet inmiddels op dualistische leest is geschoeid.

Het is in het overgangsrecht niet ongebruikelijk om te bepalen dat bepaalde regels, die niet meer bestaan omdat de wet waarin zij zijn opgenomen, wordt ingetrokken of gewijzigd, nog van toepassing blijven op specifieke feitencomplexen. Als voorbeeld kan worden gewezen op artikel Z 14 van de Kieswet van 1989, welke bepaling voor de opvolging in tussentijdse vacatures in de Tweede en de Eerste Kamer de oude Kieswet van toepassing verklaart, zolang de Tweede en de Eerste Kamer nog niet volgens de nieuwe Kieswet zijn verkozen. Ook in casu is sprake van een overgangsrechtelijke situatie. Voor de intergemeentelijke samenwerking worden de regels uit de oude Gemeentewet, die daarop op grond van

verwijzingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen van toepassing zijn, gehandhaafd totdat de Wet gemeenschappelijke regelingen in verband met de dualisering van het gemeentebestuur is aangepast. Uit het bovenstaande moge blijken dat dit niet uitzonderlijk is in overgangsrechtelijke situaties.

De leden van de CDA-fractie wilden, in verband met het voornemen om ook de Wet stedelijke regio's onder dit overgangsregime te brengen, weten hoe lang de overgangsregeling van kracht blijft. Bestaan er bij de minister al gedachten hoe en wanneer deze kwestie definitief is geregeld, zo vroegen zij.

Uit het voorgaande en uit de memorie van toelichting blijkt dat de overgangsregeling van kracht zal blijven totdat een definitieve wettelijke voorziening is getroffen voor de intergemeentelijke samenwerking in en buiten de kaderwetgebieden in verband met de totstandkoming van de Wet dualisering gemeentebestuur. Zoals ik eerder aan uw Kamer heb gemeld, wordt er thans gewerkt aan een notitie met voorstellen voor de te maken keuzen op dit punt. Deze notitie zal nog dit voorjaar aan VNG, IPO en organisaties in de sfeer van de intergemeentelijke samenwerking worden aangeboden voor commentaar. Zo spoedig mogelijk daarna zal de notitie worden aangepast en aan het parlement worden aangeboden, waarna, na een reactie van het parlement over de hoofdlijnen van de in te zetten koers, een concept-wetsvoorstel kan worden voorbereid. Op welk moment een dergelijk voorstel kan worden ingediend is thans nog niet te zeggen, onder meer omdat dat afhankelijk is van de situatie na de aanstaande kamerverkiezing.

Artikel XV Wet op de expertisecentra

Artikel XVI Wet op het primair onderwijs

Artikel XVII Wet op het voortgezet onderwijs

Bevoegdheidsverdeling onderwijswetten

De leden van de fracties van CDA en GroenLinks stelden enkele vragen over de voorgestelde wijzigingen in de onderwijswetten. Het betrof wijzigingen in de bepalingen over de bestuurlijke fusie tussen openbare en bijzondere scholen. De leden van de CDA-fractie vroegen hoe de bevoegdheid van de raad wordt ten aanzien van de instandhouding van het openbaar onderwijs en hoe de verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden geregeld met betrekking tot het mogelijk maken van samenwerkingsscholen. De leden van de GroenLinks-fractie merkten op dat de onderhavige wijzigingen een ingrijpende wijziging aanbrengen in de bevoegdheidsverdeling tussen raad en college.

Vooropgesteld dient te worden dat de voorgestelde wijziging geen verandering brengt in de verdeling van bevoegdheden tussen raad en college. Zoals ook in de memorie van toelichting is opgemerkt ben ik, met de fractie van GroenLinks, van mening dat de vraag of deze bevoegdheid wel of niet dient te worden overgedragen afzonderlijk aan de orde behoort te komen bij de behandeling van het wetsvoorstel dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden. Een concept van laatstgenoemd wetsvoorstel heb ik onlangs ter advisering aan VNG en IPO voorgelegd.

De voorgestelde wijziging houdt niets meer en niets minder in dan het vervallen van de verwijzing naar artikel 155 van de Gemeentewet. Deze bepaling heeft immers door de Wet dualisering gemeentebestuur een andere inhoud gekregen en de verwijzing is dus niet langer correct. De

inhoud van het oude artikel 155 is verplaatst naar artikel 160, tweede lid, van de Gemeentewet. De verwijzing is niet vervangen door een verwijzing naar artikel 160, tweede lid, omdat dat laatste artikel ziet op bevoegdheden van het college. De onderhavige bepalingen in de onderwijswetten zien op bevoegdheden van de raad en dus is een verwijzing naar artikel 160, tweede lid, niet op zijn plaats.

Ook de VNG heeft in haar reactie op het concept wetsvoorstel laten weten het niet eens te zijn met een verschuiving van bevoegdheden van raad naar college door middel van een aanpassingswet. De VNG ging daarbij, evenals de leden van de GroenLinks-fractie, ten onrechte uit van de veronderstelling dat de voorgestelde wijzigingen verandering brengen in de bevoegdheidsverdeling.

Aanleiding voor de ontstane verwarring is de wijziging van artikel 147 van de Gemeentewet, zoals opgenomen in de Wet dualisering gemeentebestuur. Uit het nieuwe derde lid van artikel 147 volgt namelijk dat in medebewindswetgeving neergelegde bestuursbevoegdheden in principe bij het college berusten. Dit is alleen anders indien bestuursbevoegdheden in medebewindswetgeving uitdrukkelijk aan de raad of de burgemeester zijn toegekend. Waar een bijzondere wet niet expliciet het bevoegd orgaan noemt, zou dit na de inwerkingtreding van het nieuwe artikel 147 dus automatisch het college zijn. Op grond van het oude artikel 147 berusten zowel de bestuursbevoegdheden als de regelgevende bevoegdheid in medebewindswetgeving in beginsel bij de raad. Onder de werking van dat oude artikel is het dus juist zo dat de raad bevoegd is indien niet expliciet het bevoegde orgaan wordt genoemd.

Om de hiervoor genoemde «stille» verschuiving van bestuursbevoegdheden te voorkomen is bij het inwerkingtredings-KB van de Wet dualisering gemeentebestuur bepaald dat het nieuwe artikel 147 van Gemeentewet nog niet in werking treedt. Dit zal pas gebeuren bij de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden.

Bovengenoemde situatie is ook aan de orde bij de drie onderwijswetten waar het hier om gaat. In de eerste leden van de artikelen die de bestuurlijke fusie betreffen, wordt geen bevoegd orgaan expliciet genoemd. Nu de werking van het oude artikel 147 van de Gemeentewet wordt verlengd is in dat geval de raad bevoegd. De situatie blijft in ieder geval ongewijzigd, ook wat betreft de bevoegdheden met betrekking tot het mogelijk maken van samenwerkingsscholen, tot het moment waarop de Wet dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden in werking treedt. Mocht de meerderheid van de Tweede Kamer te zijner tijd van oordeel zijn dat de onderhavige bevoegdheden ook na de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden bij de raad dienen te berusten, dan is wijziging van dat wetsvoorstel door indiening van een amendement de voor de hand liggende weg. Zoals de vragenstellers terecht opmerken, dient bij de behandeling van dat wetsvoorstel de vraag van bevoegdheidsverdeling per bevoegdheid te worden beoordeeld.

De leden van de GroenLinks-fractie vroegen tevens of het voorstel wel recht doet aan de in de Eerste Kamer aangenomen motie over het verdere wetgevingstraject met betrekking tot de overdracht van bestuursbevoegdheden. Ook vroegen deze leden of de regering bereid is deze onderdelen uit het voorstel te schrappen en later te bezien bij de wijziging van de medebewindswetten.

Bovenstaande uiteenzetting maakt duidelijk dat van enige bevoegdheidsverschuiving geen sprake is. De door de aan het woord zijnde leden bedoelde motie ziet in de beleving van de regering dan ook niet op wijzigingen als de onderhavige. Daarnaast is het ongewenst de wijziging uit het voorstel te schrappen omdat in de desbetreffende onderwijswetten dan de foutieve verwijzing naar artikel 155 van de Gemeentewet blijft staan.

4. Slotopmerking

Deze nota naar aanleiding van het verslag gaat vergezeld van een nota van wijziging. Deze bevat behalve een tweetal kleine correcties op het wetsvoorstel een overgangsregeling voor een gedeelte van de (vernieuwde) financiële functie van het gemeentebestuur. Per abuis is verzuimd om deze regeling voor dat gedeelte van de financiële functie in de slotbepalingen van de Wet dualisering gemeentebestuur op te nemen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K. G. de Vries